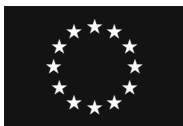

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie verzoekschriften

26.05.2005

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Verzoekschrift 478/98, ingediend door W. E. JOHANN (Duitse nationaliteit), over zijn problemen met de Nederlandse fiscus

I. Samenvatting van het verzoekschrift

Rekwestrant, woonachtig in Nederland, heeft een belastingschuld en krijgt aanmaningen ter betaling van de achterstand van de aanslagen inkomstenbelasting en premie volksverzekering. Hij heeft om kwijtschelding van deze belastingschuld verzocht, doch zijn verzoek is afgewezen vanwege het feit dat hij wel andere schuldeisers betaalt. Rekwestrant ontvangt een Duitse en een Nederlandse WAO-uitkering. Over zijn Duitse WAO-uitkering moet hij jaarlijks een naheffing betalen die hem geen recht geeft op een vergoeding op grond van de Nederlandse AAW. Om aan de jaarlijkse aanslagen op zijn Duitse WAO-uitkering te kunnen voldoen, heeft rekwestrant het GAK-Heerlen verzocht om hem met ingang van 1 augustus 1998 in een lagere tariefgroep in te delen.

Door financiële problemen kan rekwestrant zelfs niet de toegestane maandelijkse termijnbetalingen van zijn belastingschuld voldoen. Daarom trekt de fiscus de verleende betalingsvoorwaarden in en wil beslag laten leggen op een gedeelte van de inboedel.

INFORMATIE: - Aanvankelijk werd het verzoekschrift niet-ontvankelijk verklaard, maar op verzoek van rekwestrant en op grond van belangrijke aanvullende informatie heeft de Commissie verzoekschriften besloten het dossier te heropenen.

II. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 175, lid 4 van het Reglement).

III. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 6 februari 2001:

De feiten

Rekwestrant woont in Nederland en ontvangt een Duits invaliditeitspensioen van ca. NLG 6.000 (ca. € 2.600) per jaar en een Nederlands pensioen van jaarlijks ca. NLG 12.000 (ca. € 5.200). Rekwestrant beklagt zich erover dat zijn Duitse pensioen in Nederland belast

wordt en dat hij vanwege zijn Duitse pensioen aangeslagen wordt voor aanvullende socialeverzekeringspremies (opgelegd door de belastingdienst).

Rekwestrant heeft contact opgenomen met verschillende Nederlandse overheidsinstanties, maar is er niet in geslaagd vrijstelling te verkrijgen voor de aanvullende afdrachten.

Juridische beoordeling

1. Nationaal recht (met inbegrip van internationale overeenkomsten)

Krachtens de Duits-Nederlandse overeenkomst ter voorkoming van dubbele belasting is het Duitse pensioen in Nederland vrijgesteld van belastingen. Op grond van een progressiebepaling in die overeenkomst – conform de bepalingen van het OESO-modelverdrag – heeft Nederland echter het recht om bij het vaststellen van het belastingpercentage voor het in Nederland verkregen inkomen, rekening te houden met het vrijgestelde inkomen (het Duitse pensioen). Dit betekent in de praktijk dat het vrijgestelde inkomen (het Duitse pensioen) weliswaar niet onder de Nederlandse inkomstenbelasting valt, maar dat het Nederlandse inkomen van rekwestrant zwaarder belast kan worden omdat het vrijgestelde Duitse pensioen meegeteld wordt bij de berekening van het belastbaar inkomen.

Premies voor de sociale verzekeringen vallen niet onder de bilaterale belastingovereenkomst tussen Duitsland en Nederland. Krachtens artikel 22 van het Koninklijk Besluit van 24.12.1998, Stb.746, kan vrijstelling verleend worden voor de afdracht van sociale premies wanneer het inkomen uit buitenlandse bron hoger is dan het inkomen uit Nederlandse bron. In het geval van rekwestrant is het inkomen uit Nederlandse bron hoger dan het inkomen uit buitenlandse bron. Derhalve wordt niet voldaan aan de voorwaarde voor vrijstelling van socialeverzekeringspremies.

2. Gemeenschapsrecht

Er bestaat geen specifieke communautaire wet inzake inkomstenbelasting. Aangezien een progressiebepaling gebaseerd is op het algemeen overeengekomen concept van belastingheffing overeenkomstig iemands draagkracht, kan er ook geen inbreuk geconstateerd worden op een of meer beginselen van het Verdrag.

Opgemerkt zij dat met de voorschriften voor afstemming van de nationale systemen voor sociale zekerheid, die zijn opgenomen in Verordening nr. 1408/71 en in de bijbehorende uitvoeringsverordening nr. 574/72 wordt beoogd de sociale rechten te beschermen van personen die binnen de Europese Unie geen vaste woonplaats hebben, om te voorkomen dat zij worden benadeeld ten opzichte van personen die wel een vaste woonplaats hebben.

Artikel 28 van Verordening nr. 1408/71 bepaalt dat degene die recht heeft op een pensioen dat ten laste komt van meerdere lidstaten, waaronder de lidstaat van verblijf, recht heeft op gezondheidszorg overeenkomstig de wetgeving van zijn woonplaats, ten laste van de desbetreffende lidstaat, als ware de betrokkene uitsluitend pensioengerechtigd op grond van de wetgeving van deze laatste staat. In het onderhavige geval is dus uitsluitend de Nederlandse wetgeving van toepassing.

Bovendien bepaalt artikel 33 van Verordening nr. 1408/71 dat de Nederlandse overheid, die de kosten voor gezondheidszorg draagt, gerechtigd is om op de door haar uit te keren pensioenen premies voor de gezondheidszorg in te houden.

Op grond van het bovenstaande constateren de diensten van de Commissie dat de Nederlandse overheid gerechtigd is om premies in te houden uitsluitend op de Nederlandse

pensioeninkomsten. Inhouding van sociale premies op het Duitse invaliditeitspensioen is daarentegen in alle gevallen strijdig met bovengenoemde bepalingen uit Verordening nr. 1408/71.

Overigens heeft het Hof van Justitie het standpunt van de Commissie gevolgd in het arrest van 6 juli 2000 in zaak C-73/99, MOVRIN (zie punt 48).

Derhalve zullen de diensten van de Commissie zich wenden tot de Nederlandse overheid met het verzoek de situatie van de rekwestrant in overeenstemming te brengen met de voorschriften en een einde te maken aan deze praktijk, die strijdig is met het Gemeenschapsrecht. Zij zullen het Parlement naar behoren informeren over het verdere verloop van deze zaak.

IV. Schriftelijke bevestiging, ontvangen op 20 juli 2001, van de door de Commissie op de vergadering van 9 en 10 juli mondeling verstrekte inlichtingen.

Naar aanleiding van de bemoeienissen van de diensten van de Commissie hebben de Nederlandse instanties laten weten dat zij het niet eens zijn met de interpretatie van de Commissiediensten van artikel 33 van Verordening nr. 1408/71 en van het arrest van het Hof van Justitie van 6 juli 2000 in zaak C-73/99, MOVRIN.

Volgens de Nederlandse instanties heeft het Hof zich in zijn arrest niet uitgesproken over de door de Duitse overheid voorgelegde vraag naar de juistheid van de heffing van premies door de Nederlandse overheid op een Duits invaliditeitspensioen. De Nederlandse instanties voeren daarentegen aan dat advocaat-generaal Jacobs het standpunt van de Duitse regering verwerpt in zijn conclusies in deze zaak, en van mening is dat Nederland bevoegd is om ziekenfondspremies op genoemd pensioen in te houden¹.

Het antwoord van de Nederlandse instanties noopt tot een diepgaand onderzoek door de diensten van de Commissie voordat de Commissie een definitief standpunt kan innemen over een eventuele inbreuk op het Gemeenschapsrecht.

Het Parlement zal naar behoren geïnformeerd worden over het verdere verloop van deze zaak.

V. Aanvullende mededeling van de Commissie, ontvangen op 22 april 2002:

Rekwestrant, die zich als Duits staatsburger in Nederland heeft gevestigd, klaagt zich erover dat hij in Nederland socialeverzekeringspremies moet betalen, bij de berekening waarvan niet alleen zijn Nederlandse maar ook zijn Duitse invaliditeitspensioen in aanmerking wordt genomen. Naar aanleiding van de bemoeienissen van de diensten van de Commissie hebben de Nederlandse instanties laten weten het niet eens te zijn met het standpunt van de Commissiediensten dat de Nederlandse overheid volgens artikel 33, lid 1 van Verordening 1408/71² niet het recht heeft om bij de berekening van het inkomen van de betrokkene met het oog op de inhouding van AWBZ-premies zowel diens Nederlandse als Duitse invaliditeitspensioen in aanmerking te nemen. Voorts betoogden zij dat, ofschoon het

¹ Zie de Conclusies van advocaat-generaal JACOBS van 23 maart 2000 in de zaak-Movrin, C 73/99, in het bijzonder punt 20.

² Zoals gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 118/97 (PB L 28 van 30.01.97).

Europese Hof van Justitie zich in zijn arrest van 6 juli 2000 in de zaak-Movrin¹ niet over deze kwestie had uitgesproken, advocaat-generaal Jacobs in zijn conclusies het standpunt had verworpen dat het met artikel 33, lid 1 van Verordening 1408/71 in strijd zou zijn indien Nederland bij het inhouden van premieafdrachten ook rekening zou houden met het Duitse pensioen².

Daarbij valt in het bijzonder op te merken dat over het Nederlandse en Duitse invaliditeitspensioen van de betrokkene niet alleen AWBZ-, maar ook AOW- en ANW-premies worden ingehouden.

Voor de inhouding van AOW- en ANW-afdrachten mag echter niet worden gerefereerd aan artikel 33 van Verordening 1408/71, aangezien dit artikel uitsluitend betrekking heeft op AWBZ-premies. In het onderhavige geval is veeleer artikel 13, lid 2, letter f) van Verordening 1408/71 van toepassing, waarin is bepaald dat op degene die ophoudt onderworpen te zijn aan de sociale wetgeving van een lidstaat zonder dat hij aan de wetgeving van een andere lidstaat wordt onderworpen, de wettelijke regeling van toepassing is van de lidstaat op het grondgebied waarvan hij woont. Het is derhalve niet in strijd met Verordening 1408/71 indien rekwestrant, die onder de Nederlandse sociale wetgeving valt, voor de AOW en de ANW (de zgn. "volksverzekeringen") premies moet betalen op basis van zijn totale inkomen. In dat opzicht kunnen de diensten van de Commissie derhalve niet ten behoeve van rekwestrant interveniëren.

Daar staat evenwel tegenover dat artikel 33, lid 1 van Verordening 1408/71 wél een specifieke bepaling bevat met betrekking tot de inhouding van AWBZ-premies, die als volgt luidt:

"Het orgaan van een lidstaat dat een pensioen of rente verschuldigd is en dat een wettelijke regeling toepast waarin is bepaald, dat voor rekening van een pensioen of rentetrekker bijdragen of premies worden ingehouden om de kosten van de prestaties bij ziekte en moederschap te dekken, is gemachtigd deze bedragen, berekend overeenkomstig de betrokken wettelijke regeling, in te houden op het pensioen of de rente welke dit orgaan verschuldigd is, voorzover de prestaties krachtens de artikelen 27, 28, 28 bis, 29, 31 en 32 voor rekening van een orgaan van bedoelde lidstaat komen."

Het is weliswaar zo dat het Europese Hof van Justitie zich in de zaak-Movrin niet expliciet heeft uitgelaten over de vraag of een lidstaat op grond van artikel 33 het recht heeft om rekening te houden met pensioeninkomens uit andere lidstaten, maar daar staat tegenover dat het Hof zich inmiddels in een later arrest³ als volgt heeft uitgesproken⁴:

"Uit deze bepaling van artikel 33, lid 1 van verordening nr. 1408/71 volgt, dat deze verordening, anders dan de Finse regering stelt, de lidstaat op het grondgebied waarvan de pensioen- of rentetrekker woont, niet toestaat van hem betaling te verlangen van de krachtens zijn nationale wetgeving vastgestelde ziektekostenpremies, die worden berekend op basis van de inkomsten van de betrokkene uit door een andere lidstaat betaalde pensioenen of renten. Artikel 33, lid 1, staat in de daarin vermelde gevallen het betrokken orgaan van een lidstaat alleen toe om voor de dekking van de kosten van onder meer de prestaties bij ziekte een

¹ Zaak C-73/99, Jurisprudentie HvJ 2000, blz. I-5625.

² Jurisprudentie HvJ 2000, blz. I-5625, punt 20.

³ Arrest van 10 mei 2001 in zaak C-389/99 Solo Rundgen, Jurisprudentie HvJ 2001, blz. I-3731.

⁴ Punt 49.

bedrag in te houden op het pensioen of de rente die dit orgaan verschuldigd is, en die het dus daadwerkelijk heeft uitgekeerd."

In het licht van deze uitspraak zullen de diensten van de Commissie derhalve opnieuw contact opnemen met de Nederlandse instanties en zullen zij het Parlement van de verdere ontwikkelingen daaromtrent op de hoogte houden.

VI. Aanvullende mededeling van de Commissie, ontvangen op 17 september 2002

De diensten van de Commissie hebben zich tot de Nederlandse instanties gewend met het verzoek om opmerkingen over de interpretatie van artikel 33, lid 1 van verordening 1408/71 in het arrest van het Europees Hof van Justitie van 10 mei 2001 in zaak C-389/99 Sulo Rundgren. Aangezien het ter zake bevoegde Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport nog niet heeft gereageerd, hebben de diensten van de Commissie een herinneringsschrijven gestuurd.

De diensten van de Commissie zullen het Parlement van de verdere ontwikkelingen op de hoogte houden.

VII. Verdere aanvullende mededeling van de Commissie, ontvangen op 27 februari 2003.

De Nederlandse autoriteiten hebben de diensten van de Commissie laten weten van mening te zijn dat de redenering van het Europese Hof van Justitie in het arrest van 10 mei 2001 in zaak C-389/99 (Rundgren) niet van toepassing is op het geval van rekwestrant en dat het dan ook niet in strijd is met het Gemeenschapsrecht om het bedrag van de socialezekerheidspremies mede te berekenen op grond van een ouderdomspensioen dat door een andere lidstaat dan Nederland wordt uitgekeerd. Zij wijzen er met name op dat het Rundgren-arrest geen betrekking had op de vraag welk inkomen of pensioen als grondslag kan dienen voor de berekening van de socialezekerheidspremies, maar op die welke lidstaat gerechtigd is deze premies te innen. Zij stellen voorts dat, in tegenstelling tot in het geval-Rundgren, in het geval van rekwestrant Nederland de kosten moet dragen voor de medische verzorging, volgens artikel 27 van Verordening 1408/71.

De Commissie stelt op het ogenblik een onderzoek in naar deze argumenten in het licht van de tekst van artikel 33, lid 1 van Verordening 1408/71 en het arrest-Rundgren en zal het Parlement van de verdere ontwikkelingen op de hoogte houden.

VIII. Verdere aanvullende mededeling van de Commissie, ontvangen op 14 juli 2003

De Commissie heeft de Nederlandse regering een aanmaning gestuurd en gevraagd binnen twee maanden haar opmerkingen kenbaar te maken. Deze aanmaning bevat het standpunt van de Commissie dat het inhouden van AWBZ-premies die berekend worden op basis van een inkomen waarbij niet alleen rekening wordt gehouden met het pensioen dat wordt uitgekeerd op grond van de Nederlandse wetgeving, maar ook met het pensioen dat wordt uitgekeerd op grond van de Duitse wetgeving, in tegenspraak is met de tekst van artikel 33, lid 1 van verordening 1408/71 zoals geïnterpreteerd door het Europees Hof van Justitie in de zaak C-389/99 (Rundgren).

De Commissie zal het Parlement van de verdere ontwikkelingen op de hoogte houden.

IX. Verdere aanvullende mededeling van de Commissie, ontvangen op 14 juli 2003

Aangezien het antwoord van de Nederlandse regering op de aanmaning van de Commissie niet bevredigend was heeft de Commissie aan Nederland een met redenen omkleed advies gestuurd in verband met de berekening van AWBZ-premies.

De Commissie zal het Parlement van de verdere ontwikkelingen op de hoogte houden.

X. Verdere aanvullende mededeling van de Commissie, ontvangen op 20 mei 2005

Aangezien het antwoord van de Nederlandse regering op het met redenen omkleed advies van de Commissie niet bevredigend was, heeft de Commissie de zaak in januari 2005 voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (Zaak C-66/05).

De Commissie zal het Parlement van de verdere ontwikkelingen op de hoogte houden.

XI. Verdere aanvullende mededeling van de Commissie, ontvangen op 3 februari 2005

In januari 2005 heeft de Commissie de kwestie van de berekening van de AWBZ-premies in Nederland bij het Europese Hof van Justitie aanhangig gemaakt (zaak C-66/05). De zaak loopt nog.

De Commissie zal het Parlement van de verdere ontwikkelingen op de hoogte houden.